

Aleg 654

Sprawozdanie

sejmowej Komisji agrarnej odnośnie do sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 31. sierpnia 1909 LW. 85.840/09 w przedmiocie operacyj agrarnych.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 31. sierpnia 1909 L. 85.840 w przedmiocie operacyj agrarnych wykazuje postęp czynności agrarnych po koniec roku 1908 na podstawie odezwy c. k. krajowej Komisji agrarnej z dnia 8. marca 1909 L. 28/A.O. i przedłożonego tą odezwą sprawozdania rocznego c. k. miejscowego Komisarza i inspektora agrarnego.

Cheąc dać dokładny obraz czynności biura agrarnego i postępu prac w poszczególnych operacjach agrarnych, należy uzupełnić powyższe sprawozdanie Wydziału krajowego przedstawieniem prac wykonanych w ciągu roku bieżącego a to na podstawie zasiągniętych w krótkiej drodze wiarygodnych informacji.

Postęp prac w poszczególnych operacjach przedstawia się przeto, jak następuje:

1. Komasacya Chiszewice, powiat Rudki.

Rozpoczęta na tym obszarze czynność w roku 1904, nie została jeszcze do końca roku 1908 ostatecznie ukończoną tak, by można było przystąpić do zamknięcia postępowania. Obok wielkiej liczby uczestników (713) i rozległości obszaru komasacyjnego (1.237 ha) nie mniej obok wielkich utrudnień z powodu zachodzących niezgodności pomiędzy księgą gruntową, katastrzem a stanem faktycznym, spowodowały tak znaczne opóźnienie w wykonaniu tej komasacyi liczne rekursy (111) wniesione przeciw planowi komasacyjnemu, z których większa część skierowaną była przeciw oszacowaniu gruntów. Komisya musiała tedy odnośnie do zakwestyonowanych ekwiwalentów, przeprowadzić ponowną bonitacyę, co znowu pociągnęło za sobą wiele czynności, jak wkreślenie do map oryginalnych nowych oddziałów bonitacyjnych, ponowne obliczenie powierzchni i zmian wartości, zestawienie wynikłych stąd nadpłat w osobnych wykazach i uwidocznienie w rejestrach stanu posiadania i w rejestrze wynagrodzeń.

Przeciw orzeczeniom krajowej Komisji agrarnej, wydanym w załatwieniu rekursów przeciw planowi komasacyjnemu, wniosło znowu 12 uczestników rekursy do Komisji ministerjalnej.

Rekursy te musiały być przedmiotem badania na miejscu, a zebrany z dochodzenia materyał został w ciągu lata bieżącego przedłożonym c. k. Komisji ministerjalnej.

Ponadto należy nadmienić, że uczestnicy objęli już w roku 1906 grunta skomasowane w prowizoryczne posiadanie, skutkiem czego ogół nie ponosi faktycznie żadnych strat, z powodu zwłoki w ostatecznem zakończeniu postępowania.

Z wspólnych urządzeń wykonano w Chiszewicach 19.147 m. b. rowów przydrożnych, 60 m. b. ścieków i 1.360 m. b. rowu osuszającego. Nadto założono szereg betonowych przepustów, 3 mostki drewniane, doprowadzono do porządku nowo wytyczone drogi komunikacyjne i polowe i okopano je rowami.

2. Komasaća w Lublińcu nowym, powiat Cieszanów o powierzchni 1.829 ha a 1.080 uczestników

wedle sprawozdania Wydziału krajowego nie postąpiła wiele naprzód. W roku 1907 zakończono czynność wyłożeniem planu bonitacyjnego, a jakkolwiek rekursów przeciw bonitacyi nie wniesiono, jednak zgłoszono wiele zmian w stanie posiadania, co zajęło Komisji miejscowej wiele czasu, gdyż zgłoszone zmiany musiały być przeprowadzone w rejestrze stanu posiadania. To było powodem, że nie można było przystąpić do ostatecznego wykończenia planu komasacyjnego i do prowizorycznego oddania w posiadanie ekwiwaleatów.

Według zapowiedzi sprawozdania, miało się to stać w ciągu roku 1909.

I faktycznie został plan podziału w ciągu wiosny tego roku wykończony, a następnie w ciągu lata wytyczony na miejscu. Wobec znacznej ilości uczestników niemożliwym było doprowadzenie do prowizorycznego oddania gruntów, a to tembardziej, że kilka zaledwie malkontentów zdołało poruszyć całe zastępy uczestników, którzy pomimo, że objawili gotowość objęcia nowych gruntów w posiadanie, musieli jednak wobec terroru mniejszości ustąpić, a to ze względu, że ustawa jako taka nie przewiduje prowizorycznego oddania gruntów, które nastąpić może jedynie za jednomyślną zgodą wszystkich bez wyjątku uczestników.

Pomimo, że grunta nie zostały prowizorycznie oddane, nie wpływa to ujemnie na dalszy tok postępowania, gdyż plan podziałowy ma być w przyszłym miesiącu w myśl brzmienia ustawy wyłożony do publicznego wglądu, przyczem będzie dana możność wszystkim czującym się być pokrzywdzonymi wniesienia rekursów do Komisji krajowej.

3. Komasaća w Skniłowku, powiat Lwów o powierzchni 165 ha i 48 uczestników.

Czynność na tym obszarze, rozpoczętą w roku 1904 można uważać faktycznie za ukończoną, gdyż po zatwierdzeniu planu i ostatecznem oddaniu ekwiwaleatów, pozostały do opracowania tylko elaboraty dla sądu w celu sprostowania księgi gruntowej i dla katastru w celu sprostowania operatu katastralnego.

Ogłoszenie zamknięcia postępowania nastąpić miało w lutym 1909 r. Komisja usprawiedliwia, że czynności tej nie mogła dokonać w ciągu roku 1908, jak to w poprzedniem sprawozdaniu zapowiedziała, gdyż nawał innych prac na to nie pozwalała.

Zauważyć należy, iż sprawozdania nie wspominają nic o uporządkowaniu zabagnionego pastwiska gminnego, co nastąpić miało przy zaprojektowaniu wspólnych urządzeń w Skniłowie, do których zabezpieczonym miał być odpływ wody z tego pastwiska. Sprawozdania zaś o wykonanych czynnościach w Skniłowie także nie zawierają o tem żadnej wzmianki.

Uzupełniając sprawozdanie Wydziału krajowego, nadmienia się, że elaborata dla katastru i sądów zostały w ciągu roku bieżącego wygotowane i odnośnym władzom przesłane. Co się tyczy końcowego ustępu powyższego sprawozdania, udzielonem zostało sejmowej Komisji agrarnej następujące wyjaśnienie:

Sprawa odwodnienia pastwiska gminnego w Skniłówkę zależną jest, ze względu na możliwość odprowadzenia wody, od wykonania wspólnych urządzeń w Skniłowie.

Roboty w Skniłowie znajdują się obecnie w toku a projekt wspólnych urządzeń w Skniłowie obejmuje już rów osuszający, który równocześnie będzie służył do odprowadzania wody z pastwiska gminnego w Skniłówkę.

4. Komasacya w Skniłowie, powiat Lwów

o powierzchni 982 ha, około 350 uczestników.

W ciągu roku 1908 doprowadzono czynności do tego stadium, iż wytyczone w pierwszych dniach września ekwiwalenta zostały za zgodą uczestników oddane prowizorycznie w posiadanie dnia 25. września 1908.

Plan komasacyjny miał być w pierwszych dniach marca 1909 wyłożonym do publicznego wglądu.

Wedle zasięgniętych informacji wyłożono plan komasacyjny w dniu 23. kwietnia r. b., a po zainstruowaniu zarzutów wniesionych w liczbie 31 wydała c. k. krajowa Komisya agrarna swoje orzeczenie w dniu 15. września 1909.

Obecnie pracuje personal techniczny przy wykonaniu wspólnych urządzeń.

5. Komasacya w Podbereźcach, powiat Lwów

o powierzchni 1.083 ha, 450 uczestników.

Z pominięciem innych wcześniejszych prowokacji i wniosków na przeprowadzenie komasacji lub podziału, przystąpiła Komisya miejscowa w ubiegłym roku do wstępnych prac polowych w Podbereźcach, które prowokację wniosły w roku 1906, zaś orzeczenie na ustanowienie Komisarza miejscowego wydano w sierpniu 1908 r.

Pominięcie wcześniejszych zgłoszeń motywuje Komisya bliskością siedziby urzędowej Komisarza, celem wykonania częstszej kontroli, tudzież sprawdzonym zwyczajem ludności, iż gruntów swoich nie dzielą, lecz splacają gotówką współspadkobierców.

Wydział krajowy zastanawiając się nad tym krokiem Komisji, przyszedł jednak do przekonania, że fortywanie miejscowości o dogodnych i łatwiejszych warunkach wykonania, nie powinno być z ujmą interesów dla wcześniej zgłoszonych prowokacji z tych gmin, które takich warunków nie posiadają.

Roboty techniczne rozpoczęto w jesieni roku 1908; przeprowadzoną została bonitacya gruntów i sprawdzenie faktycznego stanu posiadania. W dalszym ciągu założono rejestra stanu posiadania, zaś przez cały przeciąg lata r. b. przeprowadza się zdjęcia na miejscu.

6. Komasacya Wyszatyce powiat Przemyśl

o powierzchni 1.697 ha. — 660 uczestników.

Zgłoszenie o przeprowadzenie komasacji wniesione zostało jeszcze w roku 1903, orzeczenie o ustanowieniu komisarza miejscowego wydano 21. stycznia 1904, zaś obwieszczenie terminu rozpoczęcia działalności Komisarza miejscowego ogłoszono dnia 1. lutego 1905. Czynność na miejscu rozpoczęto w jesieni roku ubiegłego od wyznaczenia obszaru komasacyjnego i od założenia sieci tryangulacyjnej.

Rozpoczęcie czynności właściwej nastąpiło więc po upływie pięciu lat od czasu wniesienia prowokacji, a po upływie lat 4 od ustanowienia Komisarza miejscowego.

Tak długą zwłokę w rozpoczęciu prac technicznych usprawiedliwia sprawozdanie wielkością obszaru komasacyjnego (1.697 ha.), znaczną liczbą uczestników (550), trudnościami terenowymi, wreszcie brakiem wyszkolonego personalu.

Obecnie przeprowadza się na miejscu zdjęcia obszaru i na ukończeniu jest czynność przy bonitacji gruntów.

7. Ogólny podział wspólnych gruntów w gminie katastralnej Piaski, powiat Lwów.

Wniosek na przeprowadzenie ogólnego podziału i regulację gruntów, wspólnie użytkowanych przez 4 gminy administracyjne Piaski, Ostrów, Łany i Szczerzec, przedstawiony z urzędu przez Wydział krajowy w roku 1904, został wprowadzony w wykonanie w roku 1908.

Czynność Komisji w roku sprawozdawczym ograniczyła się do przeprowadzenia bonitacji gruntów i założenia rejestru stanu posiadania i rejestru praw udziałowych. Nadto dokonano oszacowania kamieniołomów.

Z powodu wniesionego rekursu do Namiestnictwa przez niechętne podziałowi gminy Łany, Ostrów i Piaski w sprawie zamknięcia kamieniołomów, wstrzymana musiała być cała czynność aż do załatwienia rekursu.

8. Podział szczegółowy wraz z regulacją w gminie Chełmiec polski powiat Nowy Sącz.

Na prowokację wniesioną w r. 1907 z obszarem dzielenia 123 ha i liczbą uczestników 30 ustanowiono roku następnego komisarza miejscowego i przystąpiono w jesieni tegoż roku do rozpoczęcia robót. Zbadano obszar dzielenia, wytyczono granice zewnętrzne i zestawiono listę bezpośrednich uczestników. Przeciwno tej liście wniesione zostały zarzuty, które po zbadaniu mają być przedmiotem orzeczenia c. k. krajowej Komisji agrarnej. W ciągu roku bieżącego zostały zbadane rekursy na miejscu, a po wydaniu orzeczenia Komisji krajowej, podano takowe do wiadomości uczestników.

9. Podział szczegółowy wraz z regulacją w gminie Świniarsko, powiat Nowy Sącz.

Operacja ta z obszarem 180 ha i liczbą uczestników 33, sprowokowana w r. 1906 — rozpoczęta została równocześnie z czynnością w Chełmcu polskim i doprowadzona do tego stadyum, iż wygotowano szkice przyszłego podziału gruntów.

Przeciwko liście uczestników nie wniesiono żadnych zarzutów.

W ciągu roku bieżącego przeprowadzony został projekt podziału, który też wytyczono na miejscu i odgraniczono nowe ekwiwalenta kamieniami. W kwietniu został plan wyłożony i przez uczestników prowizorycznie przyjęty.

Streszczone powyżej czynności miejscowej Komisji agrarnej przedstawiają tylko główne momenty z postępu poszczególnych operacji; szczegółowy opis czynności zawierają dołączone do rocznego sprawozdania c. k. Komisarza miejscowego wykazy tabelaryczne, przedewszystkiem wykazy II. i IV.

Zarejestrować tu jeszcze wypada dla ogólnego poglądu liczbę zgłoszonych dotąd prowokacji.

Według wykazu II. wpłynęły do końca r. 1908 zgłoszenia z 32 gmin, z których dwa zostały odmownie załatwione. Z pozostałych trzydziestu przypada 12 prowokacji na przeprowadzenie komasacji, zaś 18 na wykonanie podziału wspólnych gruntów, bądź ogólnego, bądź szczegółowego, połączonego z regulacją wspólnych praw użytkowania.

W toku wykonania, jak wyżej przedstawiono, znajdują się: 6 komasacji i 3 podziały (jeden ogólny i dwa szczegółowe). Wdrożenia postępowania, a względnie rozpoczęcia prac oczekuje tedy 21 operacji, z tych 6 komasacyjnych i 15 dzia-

łowo regulacyjnych. Sprawozdanie c. k. Komisji agrarnej przedstawia w wykazie tabelarycznym I. ogółem tylko 19 zaległych operacji, mianowicie 5 komasacji i 14 podziałów, zaliczając do wdrożonych już i te, do których przeprowadzenia ustanowiono komisarza miejscowego lub ogłoszono termin o rozpoczęciu działalności komisarza; z uwagi jednak iż przy tych operacjach nie przedsięwzięto żadnej czynności na miejscu, nie można ich uważać za faktycznie wdrożone.

Czy jednak weźmiemy na uwagę liczbę 19 czy 21 zaległych operacji na 30 zgłoszonych w okresie sześciu lat (1903—1908), w każdym razie przedstawia się rozwój tej akcji jako zbyt słaby. Gdyby prace w tem samym tempie dalej postępować miały, kraj chyba dopiero po bardzo długim szeregu lat mógłby się doczekać korzyści, jakich się spodziewa z zastosowania i wykonania ustaw agrarnych.

Wydział krajowy już w zeszłorocznem sprawozdaniu zwrócił uwagę Wysokiego Sejmu na tę okoliczność i do poczynionych tam uwag i dzisiaj się odwołuje.

Dodać w końcu należy, iż według odezwy c. k. krajowej Komisji agrarnej z 18 lipca 1909 L. 100 A. O. c. k. Komisya ministeryalna przyjęła z zadowoleniem do wiadomości roczne sprawozdanie z czynności agrarnych za rok 1908. Tylko co do komasacji w Lublińcu nowym uznała Komisya ministeryalna postęp prac za powolny i wyraziła oczekiwanie, iż prace w roku bieżącym zostaną tak przeprowadzone, by jeszcze w tym roku można przystąpić do oddania ekwiwalentów.

C. k. krajowa Komisya agrarna przedłożyła Wydziałowi krajowemu do objawienia zdania wnioski c. k. ministerylnej Komisji agrarnej na zmianę niektórych postanowień krajowej ustawy komasacyjnej z 9. grudnia 1899 Nr. 18. Dz. u. kr. z r. 1900 i działowo regulacyjnej z 9. grudnia 1899 Nr. 19. Dz. u. kr. z r. 1900. Projektowane zmiany odnoszą się w części do zasadniczych kwestyi, mających na celu ułatwienie i rozszerzenie operacji agrarnych, w części zaś odnoszą się do kwestyi formalnych, mających na celu bądź uproszczenie postępowania, bądź skuteczniejsze wykonanie planu komasacyjnego, względnie działowo regulacyjnego.

Zasadnicze zmiany A. w ustawie komasacyjnej odnoszą się:

a) do rozszerzenia postanowień ustawy o komasacji gruntów rolnych także na lasy;

b) ułatwienie co do wniesienia prowokacji komasację wymagającej zgody jednej trzeciej właścicieli zamiast dotychczasowej połowy uczestników;

c) przymusowego oddania i objęcia nowych gruntów prowizorycznie w posiadanie przed zatwierdzeniem planu za zgodą połowy uczestników;

d) do uchylecia postanowień co do głosowania nad planem;

zaś B. w ustawie działowo regulacyjnej odnoszą się:

a) do dopuszczalności prowokacji podziału wspólnych lasów;

b) do rozszerzenia kontroli władz politycznych nad wspólnościami agrarnymi,

c) do nierozłączności praw udziałowych uczestnika w danej wspólności gospodarczej od posiadającej realności.

d) do dopuszczalności w przyszłości podziałów wspólności tylko na podstawie obowiązującej ustawy działowo regulacyjnej.

Na powyższe zmiany ustawy zgodził się Wydział krajowy z niektórymi zmianami, zastrzegając sobie możność zaproponowania Wysokiemu Sejmowi i innych poprawek, skoro projekt ten zostanie ostatecznie zredagowany do konstytucyjnego załatwienia.

Przedstawivszy obraz postępu prac komasacyjnych, do których słusznie przywiązywano wielkie nadzieje i w tym celu kraj od kilku lat znaczne ponosi wydatki, nie można oprzeć się wrażeniu, któremu też i Wydział krajowy w swem sprawozdaniu daje wyraz, że postęp tych prac jest zbyt powolnym i nie odpowiada rzeczywistej potrzebie.

Zbyt powolne przeprowadzenie komasacji musi wpłynąć niekorzystnie na gospodarstwo i uprawę ziemi, wreszcie może zniechęcić ludność do tej tak ważnej dla interesów naszej ludności włościańskiej sprawy.

Mimo tak powolnego postępu robót komasacyjnych wina nie leży bynajmniej po stronie miejscowej Komisji agrarnej, lecz przede wszystkim w trudnościach, z jakimi komasacja gruntów ma do walczenia z powodu wielkiego u nas rozdrobnienia gruntów, niezwykle wielkiej ilości uczestników, a nadto w rażącej niezgodności ksiąg hipotecznych z katastrem gruntowym.

Szybszy postęp prac i rozwój da się dopiero wtedy umożliwić, jeżeli techniczny oddział agrarny będzie odpowiednio w siły fachowe uposażony.

Sprawozdanie z dnia 30. października 1908 L 3.137/908 poleciła komisya dla reform agrarnych, by Wydział krajowy wziął pod rozwagę potrzebę znacznego pomnożenia sił technicznych komisji agrarnej i na obecnej sesji sejmowej przedłożył odpowiednie wnioski. Gdy jednak Wydział krajowy w sprawozdaniu z dnia 31. sierpnia 1909 LW. 85.840 powodując się prawdopodobnie względami budżetowymi, obniżył na r. 1910 ogólną dotację na koszt komisji agrarnej o 2.237 K w porównaniu z rokiem bieżącym, widzi się Komisya sejmowa spowodowaną ponownie polecić Wydziałowi krajowemu dokładne zbadanie zapotrzebowania pomnożenia sił technicznych oddziału agrarnego w porozumieniu z krajową Komisją agrarną celem zabezpieczenia na przyszłość należytego rozwoju tej komisji, która dopiero wtedy będzie mogła sprostać swojemu zadaniu.

Obecny skład agrarnego personelu technicznego jest następujący:

11 urzędników technicznych a to:

1 inżynier w IX. randze (inspektor agrarny),

2 adjunktów komasacyjnych w X. kl. rangi,

8 asystentów komasacyjnych (XI. r.).

Nadto zatrudnionych jest:

4 pomocników technicznych, z tych 2 nadetatowych i

5 dyetaryuszy.

W częściowem uwzględnieniu przedstawień c. k. krajowej Komisji agrarnej z 30. czerwca b. r. L. 95/A. O, z 18. lipca 1909 L. 106/A. O. zgodził się Wydział krajowy na zmianę dotychczasowego etatu, polegającego na uchwale Wysokiego Sejmu z 5. marca 1907 w tym kierunku, by od r. 1910 utworzyć:

1. dla inspektora agrarnego posadę w VIII. randze z poborami inżyniera I. klasy (3.600+1.104 K) w miejsce dotychczasowej IX. rangi,

2. trzy posady adjunktów w X. randze (po 2.200+768 K) zamiast dotychczasowych dwóch,

3. ośm posad asystentów komasacyjnych (po 1.600+576 K) w XI. randze czyli utrzymać dotychczasowy stan,

4. cztery posady pomocników technicznych, zamiast dotychczasowych dwóch (po 1 680 K),

5. sześć posad dyetaryuszy — a to dwóch z płacą po 4 K, czterech po 3 K dziennie, zamiast dotychczasowych pięciu posad,

zwijając równocześnie posadę 1 inżyniera IX. rangi (2.800+960 K).

Wydział krajowy motywuje powyższe zwinięcie tej posady tem, że dla braku obecnie kandydata na to stanowisko, nie widział Wydział krajowy potrzeby obciążenia na razie budżetu tą pozycją wydatku.

Jakkolwiek Komisya sejmowa agrarna uważałaby pozostawienie tej posady za wskazane, to jednak nie stawia w tym mierunku wniosków, zostawiając tę sprawę inicjatywie Wydziału krajowego.

Obok wniosków na faktyczne powiększenie etatu w r. 1910 przedstawiła c. k. krajowa Komisya agrarna propozycję na usystemizowanie w przyszłości posad w technicznym oddziale agrarnym, których etat miałby obejmować oprócz posad powyżej ad 1), 3) i 4) wyszczególnionych: jedną posadę w randze VII., ośm posad praktykantów technicznych i sześć posad pomocników technicznych (zamiast jak wyżej ad 5) czterech).

Załatwienie tych wniosków postanowił Wydział krajowy odroczyć na później — uważając je obecnie dla braku kandydatów za nieaktualne.

Ze względu na wniesioną w ostatnich dniach petycję urzędników technicznego oddziału agrarnego o utworzenie dla biura agrarnego odrębnego etatu przy Wydziale krajowym na wzór istniejących 3 oddziałów technicznych (biuro drogowe, kolejowe i melioracyjne) uważa Sejmowa komisya agrarna w uwzględnieniu naprowadzonych w petycyi motywów za wskazane utworzenie dla istniejącego już obecnie personelu w łonie Wydziału krajowego w rubryce II. budżetu oddziału agrarnego, w skład którego wejdą w miarę rozwoju z czasem następujące rangi:

1. VI. ranga Dyrektor
2. VII. ranga starszy inżynier agrarny
3. VIII. ranga inżynier agrarny I. klasy
4. IX. ranga inżynier agrarny II. klasy
5. X. ranga adjunkt agrarny
6. praktykant techniczny.

W ślad zatem musiałaby być odpowiednio zmienioną uchwałą sejmowa z dnia 17. listopada 1905 l. 112 301/905, która wstawia w rubryce oddziału melioracyjnego dla rangi IX. tytuł inżyniera komasacyjnego, dla rangi XI. tytuł asystenta komasacyjnego.

Na podstawie powyższego wywodu wnosi sejmowa Komisya agrarna:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 31. sierpnia 1909 LW. 85.840 w przedmiocie operacji agrarnych przyjmuje się do wiadomości.

2. Etat personelu technicznego w oddziale agrarnym składać się ma począwszy od 1. stycznia 1910:

a) z jednego inspektora agrarnego w VIII. randze z płacą 3.600 i dołatkami aktywalnym 1.104 K.;

b) z trzech adjunktów agrarnych w X. randze z płacą roczną po 2.200 K i dodatkiem aktywalnym po 768 K.;

c) z ośmiu asystentów agrarnych w XI. randze z płacą roczną po 1600 K i dodatkiem aktywalnym po 576 K.;

d) z czterech pomocników technicznych z płacą miesięczną po 140 K.;

e) z sześciu dyetaryuszów a to 2 z płacą po 4 K zaś 4 po 3 K dziennie.

3. Na koszt komisji agrarnej wstawia się do rubryki X. (ewentualnie do rubryki II) budżetu krajowego na r. 1910:

A) Na personal techniczny łącznie z ryczałtem kancelaryjnym, dotację na zapomogi i na fundusz biblioteczny 47.594 K.

B) Na fundusz podręczny c. k. miejscowego komisarza agrarnego 28.740 K.

C) Na koszty komisyjne personelu technicznego 18.000 K.

Razem 94.334 K.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by rozważył potrzebę znacznego pomnożenia sił technicznych komisji agrarnej i utworzenia dla technicznego Oddziału agrarnego odrębnego etatu analogicznie do istniejących przy Wydziale krajowym biur technicznych (drogowy, kolejowy, melioracyjny).

Przewodniczący :

Sękowski.

Sprawozdawca :

St. Mycielski.